

Handvest SSWZM 'Samen verbonden door burgers en vertrouwen'

Inleiding

In juli 2013 hebben de vijf colleges van Steenwijkerland, Staphorst, Westerveld, Zwartewaterland en Meppel (SSWZM) een bestuursopdracht vastgesteld rondom de verkenning van samenwerking bij de drie decentralisaties.

Het is niet toevallig dat deze gemeenten samen deze verkenning zijn gestart. Deze vijf gemeenten hebben de wil om samen te werken, die is gebaseerd op logische verbanden en op de grote opgaven, waarvoor zij zich gesteld zien.

De mensen in deze regio hebben overwegend dezelfde oriëntatie op voorzieningen en maken gebruik van dezelfde instellingen. Het gaat dan onder meer om de arbeidsmarkt, de bedrijvenmarkt, het onderwijs en ook de zorg. De nieuwe taken in het sociaal domein gaan hierover en de sterke onderlinge samenhang maakt dat we dit integraal benaderen.

De verkenning van de mogelijke samenwerking SSWZM is ook nodig. Gemeenten zien zich gesteld voor nieuwe vraagstukken, onder andere als gevolg van de drie decentralisaties die met forse bezuinigingen gerealiseerd moeten worden. Door minder middelen en personeel zien gemeenten de kwetsbaarheid toenemen, nu en in de toekomst. Gekoppeld aan de complexiteit van deze uitvoeringstaken liggen hier grote risico's, zowel inhoudelijk als financieel. Om die reden speelt de vraag naar de passende schaalgrootte voor gemeenten voor de uitvoering van de nieuwe taken. Het kabinet vraagt gemeenten zich te bezinnen op vormen van samenwerking en daarbij de logische verbanden te onderzoeken. Grote voorkeur gaat uit naar een congruente regio, omdat de effectiviteit van het werk groter is als de decentralisaties in het sociaal domein in samenhang binnen dezelfde regio worden aangepakt.

In de verkenningsperiode van ruim een half jaar is gewerkt aan de beantwoording van de bestuursopdracht. In de onderstaande teksten wordt dit op de verschillende onderdelen van de opdracht nader uitgewerkt en toegelicht.

Op deze plek verdient het de vermelding dat de overleggen en werksessies erg leerzaam en inspirerend zijn geweest. Door het hele proces van de bestuursopdracht zijn de vijf gemeenten intensief met elkaar in gesprek geraakt over de inhoud en achtergronden van de aanpak in het sociaal domein.

Vanuit de inhoud, maar ook de relatie ligt er een onderlinge verbondenheid tussen de vijf gemeenten SSWZM op het sociaal domein. Die markeren we in dit *Handvest SSWZM 'samen verbonden door burgers en vertrouwen'*. Daarmee spreken we de intentie uit om de samenwerking in het sociaal domein nader gestalte te geven en geven we de opdracht om vervolgstappen te zetten.

1. De bestuursopdracht

De gemeentesecretarissen van de vijf gemeenten SSWZM hebben op 2 juli de opdracht gekregen om een rapportage op te stellen voor de vijf colleges. De centrale vraag van de bestuursopdracht is:

Vanuit de wens om voor de burger te komen tot een kwalitatief hoogwaardig en bovendien effectieve en efficiënte uitvoering van de (nieuwe) taken, is de vraag voor welke taken in het sociaal domein welke subregionale samenwerking(en) voordeel biedt voor de verschillende gemeenten.

De bestuursopdracht is uitgeschreven naar verschillende stappen. Hierin onderscheiden we de verkenning, resultaten en de bestuurdersconferentie. Gekoppeld aan deze onderdelen is onderstaand beschreven wat is gedaan en welke uitkomsten dit heeft.

1.1 De verkenning

- 0 Inventariseer de stand van zaken op de verschillende onderdelen uit de drie decentralisaties en concludeer overeenkomsten en verschillen.
- 1 Inventariseer de standpunten / wensen van de vijf gemeenten voor de verschillende taken uit de decentralisaties. Beschrijf daarbij op welk schaalniveau (lokaal, sub-regionaal, regionaal) de verschillende gemeenten de taken primair willen oppakken, vergelijk de verschillende standpunten en geef daarbij aan of en wat de gevolgen van een keuze voor een bepaalde regio is of zou kunnen zijn (relatie met bestaande samenwerkingsverbanden en bestaande regio's leggen). Hiermee wordt ook duidelijk waar de meerwaarde van congruentie wel, maar ook niet nodig is.
- 2 Maak bij het inventariseren van de taken uit de drie decentralisaties duidelijk of de taak beleidsvoerend, regievoerend of uitvoerend is en wat de dwarsverbanden hiertussen zijn.
- 3 Geef bij de afzonderlijke taken uit de decentralisaties aan wat de ingeschatte meerwaarde is van samenwerking. Wat kan het opleveren? (versterking positie in de regio, effectievere en efficiëntere dienstverlening, verkleinen kwetsbaarheid, vergroten van de kwaliteit).

Vanuit de inhoud is de voorbereidingsgroep, bestaande uit de vijf gemeenten, aan de slag gegaan met het inventariseren en verkennen van de huidige situatie. Het gaat in de samenwerking SSWZM om nieuwe samenwerkingsrelaties en daar is ook aan gewerkt. De verkenning is uitgevoerd en hierin is globaal focus aangebracht voor wat betreft de zoekgebieden: op welke terreinen kan de subregio een rol spelen. Het zoekgebied voor SSWZM is bepaald voor datgene wat buiten de verplichte (boven)regionale samenwerking valt en de lokale aanpak en uitvoering overstijgt. De notitie *Verkenning samenwerking SSWZM bij de drie decentralisaties* geeft in grote brokken een onderbouwing, zodat keuzes kunnen worden gemaakt voor een vervolg van de bestuursopdracht. In september 2013 is deze verkenning opgeleverd en voor kennisgeving aangeboden aan de colleges. Deze is nogmaals als bijlage bijgevoegd.

Met de verkenning ligt er een grove opzet en is globaal aangestipt waar samenwerking winst oplevert. Ondanks dat een verdere verdiepingsslag nodig is, biedt deze notitie een uitstekende basis voor een vervolg. Er zijn voor het sociaal domein duidelijk zoekgebieden gevonden voor de schaalgrootte van SSWZM. Dit geldt voor de uitvoering van de Participatiewet, de meer complexe en specialistische zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en ook het passend onderwijs.

Voor de Jeugdzorg zijn interventieniveaus 5 en 6 genoemd en over de hele linie van beleidsontwikkeling is gesteld dat samenwerking meerwaarde kan bieden. Voor inkoop en contractering ligt de efficiënte schaalgrootte op het regionale niveau óf het niveau van de subregio SSWZM. Tevens is uit de verkenning gebleken dat die activiteiten die dichtbij de burger komen, lokaal worden georganiseerd. Denk hierbij aan de toegang tot ondersteuningsstructuren, de buurt- en wijkaanpak, het welzijnswerk en de voorlichtingsfunctie en cliëntparticipatie.

1.2 De resultaten

- 4 Verbind aan het voorgaande een aantal conclusies en formuleer aanbevelingen voor de vijf colleges voor het vervolg.

De notitie *Verkenning samenwerking SSWZM bij de drie decentralisaties* is een grove verkenning, maar biedt zeker handvatten voor conclusies en een vervolg.

Begrippen

De taal van de gemeenten is verschillend. Dit staat de samenwerking niet in de weg, maar vraagt tijd en ruimte om dit met elkaar te verhelderen. Het gaat dan onder meer om termen als visie- en beleidsvorming, regie en uitvoerend beleid, maar ook de interpretaties van het wettelijk kader, samenwerking en toegang. In het bijzonder gaat het dan ook om de samenhang tussen deze begrippen. Kijkend naar de zoekgebieden dienen we hier op te investeren om te komen tot eenheid van taal.

Samenwerken

De meerwaarde van samenwerken wordt gedeeld en alle gemeenten zijn van mening dat er voor gemeenten risico's bestaan wat betreft de uitvoering van de (nieuwe) taken in het sociaal domein. De individuele bestuurlijke bevoegdheid staat niet ter discussie en laat juist, binnen de (sub)regionale afspraken, ruimte voor lokale nuancering. Dit vertaalt zich ook in de gelaagdheid van strategische beleidsontwikkeling binnen de (sub)regio, terwijl de beleidsuitvoering meer couleur locale kan hebben. Dit heeft wel gevolgen voor een gezamenlijke uitvoering, bijvoorbeeld in het toepassen van het instrument loonkostensubsidie. Hier ligt een uitdaging bij het uitwerken. In geen geval is het aanleiding geweest om onderwerpen buiten het zoekgebied te laten.

Drie decentralisaties

Rond de Participatiewet ligt een verdergaande samenwerking voor de hand. Allen maken we deel uit van de arbeidsmarktregio IJsselvecht en de onderlinge bestaande relaties hebben een dusdanige basis dat hier op korte termijn resultaten zijn te behalen. Wat betreft de jeugdzorg zijn er duidelijk twee realiteiten te benoemen. Voor de korte termijn zijn op dit moment de transitiearrangementen een vertrekpunt. Hier onderscheiden Steenwijkerland, Staphorst en Zwartewaterland zich van Westerveld en Meppel omdat dit in verschillende regio's is vormgegeven. De gemeenten Meppel en Westerveld hebben in het sociaal domein voor de langere termijn gekozen voor een congruente regio binnen de Regio Zwolle. Het ondersteuningsverzoek aan het ministerie van BZK bespoedigt mogelijk dit proces.

De visievorming en uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning is vooral een lokale aangelegenheid, maar kent ook efficiencyvoordelen op subregionale schaal. Het uitgangspunt dat we ons in de samenwerking richten op de natuurlijke leefroutes en bewegingen van de burger benadrukt dat hier kansen en mogelijkheden liggen binnen SSWZM. Ook hier is een korte en lange termijn te onderscheiden gezien lopende contracten en bestaande uitvoeringsafspraken.

Verdieping

De verkenning heeft veel informatie opgeleverd, maar nog niet in alle detail de noodzakelijke gegevens op tafel gelegd. Er zijn verschillende onderdelen 'aangeraakt', maar hiermee is het complete beeld nog niet voorhanden. De samenwerking die we beogen vraagt dus nog wel een nadere verdieping van de thema's rond de transitie van de jeugdzorg en de nieuwe Wmo.

1.3 De bestuurdersconferentie

- 5 Bereid een presentatie voor een bestuurlijk-ambtelijke werkconferentie van de vijf gemeenten voor waarin de bevindingen worden gepresenteerd.

Op 13 januari 2014 heeft in de Veldschuur in Rouveen de bestuurdersconferentie plaatsgevonden. Op basis van de resultaten van de notitie *Verkenning samenwerking SSWZM bij de drie decentralisaties* zijn vier onderwerpen gekozen om nader uit te werken en te presenteren. Het ging om de werkgeversdienstverlening, beschut werken, mantelzorg en vrijwilligerswerk en communicatie.

Zoals genoemd bij de resultaten, zijn bij de werkgeversdienstverlening op korte termijn concretere resultaten te boeken dan bij de andere ontwikkelingen in het sociaal domein.

Werkgeversdienstverlening

Bij werkgeversdienstverlening stellen we ons tot doel om te komen tot een effectieve ondersteuningsstructuur om samen meer mensen met een uitkering aan een baan te helpen. Op grond van de Participatiewet worden verschillende doelgroepen ondersteund in de arbeidstoeleiding. Gemeenten willen dit integraal oppakken. Een lokale invulling leidt tot beperking en versnippering en de regio is te omvangrijk. Daarom past een subregionale aanpak, die tevens ook leidt tot een goede profilering van de regio als geheel. De conclusie is getrokken dat er we de doorontwikkeling naar een gezamenlijke arbeidsmarktagenda moeten inzetten. De uitvoering gebeurt voorsnóg vanuit de eigen gemeente, maar we staan open voor één aansturing op de uitvoering in de subregio.

Beschut werken

Het gesprek over de aanpak van beschut werken is breder getrokken dan alleen de instroom vanaf 2015. De gemeenten SSWZM leveren 1% van het landelijk totaal. In aantallen zullen in 2018 naar verwachting 60 mensen een beroep doen op de nieuwe voorziening beschut. Tijdens de discussie is ook nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de samenhang met de bestaande Wsw en de dagbesteding. De gemeenten zijn allemaal van mening dat zij de verantwoordelijkheid voor deze doelgroep moeten invullen en dus een voorziening willen organiseren. Voor de verdere besluitvorming is meer onderbouwing van cijfers en duidelijkheid nodig.

Mantelzorg

Het belang van aandacht voor mantelzorg en vrijwilligerswerk in onze samenleving wordt breed gedeeld. Zeker in verband met de veranderingen in de zorg en het appèl dat op de samenleving wordt gedaan. Ideeën, suggesties en beleidsmatige ontwikkelingen moeten we (meer) gaan delen, want dat bleek al als meerwaarde bij de voorbereidingen van de werkgroep. De daadwerkelijk uitvoering ligt echter dichtbij de leefwereld van de inwoners. De bespreking is afgesloten met de conclusie dat voor dit onderwerp geen grootse structuren moeten worden opgezet. Houd het klein, praktisch en zoek elkaar op.

Communicatie

Rondom de communicatie staat veel te gebeuren. Dit varieert van informatie-uitwisseling van gemeenten over de aanpak en uitvoering in het sociaal domein tot de algemene boodschap over de wijzigingen op het gebied van werk en (jeugd)zorg. Er is een breed draagvlak om de gezamenlijke boodschap ook samen uit te dragen. Het gaat dan om de informatie over de decentralisaties in het sociaal domein, het wat en waarom. Hoe dit lokaal wordt ingevuld is aan de gemeentelijke communicatie naar haar eigen inwoners.

De algemene conclusie van de bestuurdersconferentie is dat de verkenning samenwerkingsmogelijkheden in beeld heeft gebracht. Het ene is echter concreter dan het ander. Niettemin is het goed om deze koers door de colleges van SSWZM te laten vastleggen. Dit doen we onder meer door dit handvest vast te stellen.

Hiermee wordt de bestuursopdracht ook afgerond en komen er vervolgopdrachten om de samenwerking nader inhoud en vorm te geven.

1.4 Quick-wins

- 6 Naast deze inhoudelijke verkenning spreken de colleges uit dat zij het komende jaar quick wins willen realiseren die laten zien dat een samenwerking goed werkt.

Als laatste onderdeel van de bestuursopdracht is aandacht gevraagd voor het realiseren van quick-wins. Bij de verkenning en uitwerking van de Participatiewet zien we de eerste resultaten bijna uitgerold. We kunnen tevens constateren dat er op vele terreinen toenadering en afstemming is ontstaan tussen de gemeenten SSWZM. Dit heeft niet altijd betrekking op de gezamenlijkheid van alle vijf. Toch is er binnen deze subregio een dynamiek ontstaan die de onderlinge relaties versterkt en onze positie ten opzichte van de regio verstevigt.

2 Van bestuursopdracht naar vervolgacties

De bestuurdersconferentie is het sluitstuk van de oorspronkelijke bestuursopdracht, maar mogelijk het begin van de samenwerking. Dit handvest legt vast dat er een gezamenlijke opgave is die we als vijf gemeenten willen oppakken. Dit weten we te verwoorden in de volgende intentie.

De gemeenten Steenwijkerland, Staphorst, Zwartewaterland, Westerveld en Meppel zien, met oog voor eigen identiteit, goede mogelijkheden voor samenwerking in het sociaal domein.

- **Wij spreken uit om voor de Participatiewet en in het bijzonder de werkgeversdienstverlening op de korte termijn deze samenwerking concreet vorm te geven.**
- **Wij spreken voor de Jeugdzorg en de nieuwe Wmo de intentie uit om op termijn deze samenwerking in het sociaal domein integraal vorm te geven.**
- **Wij spreken uit dat de samenwerking op een lerende manier vorm kan krijgen, waarbij concrete realisatie, afstemming en visievorming hand in hand gaan.**

Uiteindelijk is dit de basis voor alle vervolgoopdrachten die in het verdere proces van samenwerking worden uitgeschreven.

2.1 Vervolgopdrachten

In het vorenstaande is op basis van de verkenning een positieve intentie tot samenwerking uitgesproken. In de terugkoppeling vanuit de bestuursopdracht is ook gebleken dat nog niet op alle punten een antwoord is geformuleerd.

Het vervolgproces haakt dus in op de resultaten van de bestuursopdracht en kent de volgende hoofdlijnen:

Doen

1. Concretisering van de samenwerking op het terrein van de werkgeversdienstverlening en de Participatiewet.

Uitwerken

2. Uitwisseling van de huidige aanpakken per gemeente en beeldvorming van een toekomstige aanpak en uitvoering van de taken van de Jeugdwet en de nieuwe Wmo.
3. Uitwerking van de binding van de gemeenten SSWZM rondom de decentralisaties in het sociaal domein.

Proces

4. Borging van de verantwoordelijkheden rond bestuur, management en inhoud in een heldere opdrachtstructuur.
5. Opdrachtformulering door de managers sociaal domein van de gemeenten SSWZM.

Concreet zijn hier de volgende opdrachten bij te formuleren.

Doen!

1. Werkgeversdienstverlening

Stel één arbeidsmarktagenda op voor de subregio SSWZM en organiseer een gezamenlijke uitvoering hiervan (scenario 3). Onderdeel van de arbeidsmarktagenda een gezamenlijke taakstelling. Organiseer de uitvoering op een praktisch werkbare wijze, waarbij de bedrijven elk te maken hebben met één contactpersoon en alle bedrijven worden benaderd met één geluid, één boodschap.

In het najaar van 2014 wordt gewerkt volgens scenario 3.

Proces!

5. Opdrachtformulering door de managers sociaal domein van de gemeenten SSWZM

De gemeentesecretaris van Meppel initieert een bijeenkomst met de managers sociaal domein van de gemeenten SSWZM. Doel van deze bijeenkomst is het bepalen van een heldere opdrachtformulering van de vervolgoopdrachten (wie, wat, wanneer) en dit te beleggen bij het management. Hierbij worden tevens de opdrachten onder 2, 3 en 4 nader geformuleerd. Tevens moet een voorstel worden gedaan voor een opdrachtstructuur waarin voldoende borging is voor:

- de bestuurlijke verantwoordelijkheden van de gemeenten;
- het (lijn)management en de aansturing van het sociaal domein en;
- de inhoudelijke vertegenwoordiging van de gemeentelijke belangen.

Oplevering van opdrachtformulering en structuur medio april 2014.

Bijlagen

De volgende bijlagen zijn bijgevoegd:

- Memo en Notitie Verkenning mogelijkheden samenwerking (5 september 2013)
- Memo en presentatie Werkgeversdienstverlening (13 januari 2014)

memo

Verkenning samenwerking SSWZM

Aan: College
Van: gemeentesecretaris
CC: Overige colleges
Datum: 9/4/2013
Betreft: Voortgang bestuursopdracht/ eerste verkennende notitie

Bijgaand treft u aan de eerste notitie in het kader van de bestuursopdracht verkenning samenwerking SSWZM.

Op 2 juli is in de colleges van de gemeenten Steenwijkerland, Westerveld, Staphorst, Zwartewaterland en Meppel gelijktijdig een besluit genomen over de bestuursopdracht rondom de verkenning van samenwerking rondom de drie decentralisaties. Naar aanleiding van de besluitvorming in Steenwijkerland is er een fasering aangebracht en is gevraagd om een tussenrapportage voor wat betreft de mogelijke zoekgebieden. De daarop volgende periode is er door de gemeenten gewerkt aan de verdere uitwerking.

De notitie geeft een heldere weergave van het antwoord op de opdracht. Niettemin is er meer resultaat te benoemen, ondermeer ook voor het vervolgproces, die we in deze oplegger niet onbesproken willen laten.

Waar het gaat om 'samen werken' spelen de aspecten relatie, inhoud en proces een rol. Aan de hand hiervan nemen we u graag mee.

Relatie

Allereerst kunnen we aangeven dat de overleggen en werksessies erg leerzaam en inspirerend zijn geweest. We kennen elkaar en er zijn inhoudelijke verbanden, toch heeft deze opdracht er toe bijgedragen dat we in 2 bijeenkomsten op een open en kritische manier visies en werkwijzen met elkaar hebben gewisseld. Los van het verdere vervolg is benoemd dat dit al een eerste resultaat is. Als mogelijkheden zich voordoen is, zouden we sowieso meer samen kunnen optrekken.

Uit de gesprekken komt naar voren dat we op dit moment qua werkwijze nog uiteenlopend acteren, maar uiteindelijk is er een gezamenlijk gedragen kijk op de manier waarop de decentralisaties straks ingebed moeten raken in het takenpakket van de vijf gemeenten. Om die reden is de notitie ook geschreven vanuit de doorkijk van een jaar of vier. De opgave van het takenpakket heeft ook z'n weerslag op kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten. Allen zijn we vanuit de ratio van mening dat we voor individuele gemeenten risico's zien op deze aspecten en daarmee ligt er ook een belangrijk verbinding.

Inhoud

De notitie op zich vormt de inhoud en dit is onderstaand schematisch weergegeven. Het is nadrukkelijk een verkenning en geen uitwerking op details. Verschillende termen vragen dus nog een nadere duiding. Waar stopt de toegang en begint de uitvoering? Op welk niveau is er sprake van beleidsontwikkeling en wat verstaan we concreet onder de samenwerking? Ook de lokale aanpak en de wettelijke kaders zijn nog niet bekend. Toch is vanuit de intentie van de bestuursopdracht weldegelijk een schets te maken. Per 'brok' zijn de overwegingen beschreven.

memo

Participatiewet	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
1. werkgevers-dienstverlening				-
2. beschut werken "nieuw"				
3. re-integratie / toeleiding naar arbeid		wel lokale uitstraling		
Wmo (v.h. AWBZ)				
4. leefbaarheid/ sociale samenhang				
5. laag-complex/ ondersteuning				ivm volumes
6. hoog complex/ specialistische zorg/ dagbesteding			lokaal/ in zoekgebied	tenzij regionaal
7. vrijwilligerswerk				-
8. mantelzorg				
9. toezicht en handhaving Wmo				
Jeugdzorg				
10. voorliggende voorzieningen			maar ...	
11. behandeling en begeleiding (interventie-niveaus 5 en 6)	In zoekgebied afstemmen			
12. hoge interventieniveaus (specialistische zorg, zorg met verblijf, AMHK; niveau 7)				
"Vierde decentralisatie"				
13. Passend onderwijs				
Algemene onderwerpen				
14. voorlichting, informatie en advies (VIA)		-		-
15. vervoer		-	-	-
16. cliënten- participatie				

Legenda

	Lokale aanpak
	In zoekgebied van subregio
	Regionale aanpak

Proces

Het bovenstaande laat zien dat er voldoende werkelden zijn voor een verdieping kansen van samenwerking in de subregio. Dit vraagt inspanning en deskundigheid.

Voor de gemeentesecretarissen biedt dit resultaat voldoende houvast om de nadere uitwerking van de bestuursopdracht ook voort te zetten. Deze tussenstap richting het college is ook om de voortgang te melden en de bestuurlijke mening hierover af te tasten.

- Is dit de basis voor het vervolg en welke stappen moeten worden gezet voor een succesvol verloop?
- Eerst nog een nadere uitwerking of biedt dit al voldoende voor meer concrete keuzes?

Conform de opdracht wordt eind november een werksessie georganiseerd waarvoor de bestuurders/colleges in de afsluiting worden genodigd voor de presentatie van de resultaten.

- Wat zou u concreet willen vernemen tijdens de ambtelijke werksessie?

Bovendien moet ook de aansluiting met de inhoudelijke portefeuillehouders worden geborgd.

- Hoe ziet u dit georganiseerd? Is het al tijd voor een bestuurlijk overleg sociaal domein SSZWM?

Verkenning samenwerking SWSZM bij de drie decentralisaties

1. Aanleiding

De colleges van de gemeenten Staphorst, Westerveld, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Meppel hebben op 2 juli 2013 besloten een eerste verkenning te maken van de mogelijkheden tot samenwerking bij de drie decentralisaties.

De centrale vraag is:

Vanuit de wens om voor de burger te komen tot een kwalitatief hoogwaardig en bovendien effectieve en efficiënte uitvoering van de (nieuwe) taken, is de vraag voor welke taken in de 3 D's welke subregionale samenwerking(en) voordeel biedt voor de verschillende gemeenten. (zonder dit tot op detailniveau per taak te hebben uitgewerkt).

Ten aanzien van de bestuursopdracht, die bij het collegevoorstel was gevoegd, heeft het college van Steenwijkerland gevraagd om een tussenstep, namelijk eerst een voorstel met focus waarop we ons verder gaan richten qua zoekgebied en dus qua aanbevelingen. Naar aanleiding daarvan hebben de gemeentesecretarissen op 10 juli 2013 afgesproken:

- De opdracht wordt in twee delen geknipt. Eerste deel is een analyse van de mogelijkheden om subregionaal samen te werken en een advies welke taakvelden daarvoor in aanmerking komen. Dat betekent, dat we aan de werkgroep een notitie vragen met daarin opgenomen grofweg een driedeling van de taken, namelijk:
 - o taken die je sowieso lokaal moet doen;
 - o taken waarvan evident is dat ze regionaal of landelijk moeten worden opgepakt;
 - o de rest waarvan je wilt onderzoek om dit in subregionaal verband te doen.Uiteraard met onderbouwing van het voorstel;
- Planning is om bovengenoemde notitie met zoekrichtingen eind augustus gereed te hebben en te bespreken in het overleg van de 5 gemeentesecretarissen op 27 augustus 2013. Na de bespreking van de notitie op 27 augustus maken we een verdere planning (plannen bijeenkomst bestuurders en vervolgstappen wat betreft de uitwerking).

De werkgroep, bestaande uit de beleidsadviseurs van de vijf gemeenten, heeft de opdracht vanuit de inhoudelijke ratio benaderd: wat moeten de gemeenten gaan doen? Wat doen we lokaal? Waar zien we door samenwerking een meerwaarde ontstaan? De werkgroep realiseert zich, dat er ook een bestuurlijke realiteit is.

2. De nieuwe taken

In bijlage 1 is aangegeven welke verantwoordelijkheden de gemeenten krijgen in het kader van de drie decentralisaties. Het is nog niet op alle gebieden duidelijk hoe de daarmee samenhangende taken zullen worden uitgevoerd. Bij de Participatiewet zijn bijvoorbeeld veel taken toebedeeld aan het Werkbedrijf. Over de vraag hoe dit Werkbedrijf wordt ingericht, wordt nog onderhandeld door de VNG, de werkgevers, de werknemers en het Rijk (wordt het een regionale organisatie of een netwerkstructuur waarbij de sociale dienst onderdeel is of is het slechts een afstemmingsoverleg?).

De gemeente verleent de zorg niet zelf en maakt ook de hulpmiddelen niet zelf. De gemeente moet zorgen dat degenen die het echt nodig hebben, de zorg of de hulpmiddelen krijgen. In het kort komt het er op neer, dat de gemeente onder andere:

- het beleid maakt ten aanzien van de nieuwe taken. Daarbij onder andere contacten heeft met de Wmo-raad of andere cliëntenraden en met huidige en toekomstige hulpverleners;
- zorgt voor algemene voorzieningen (bij de Jeugdzorg bijv. welzijnsvoorzieningen ten behoeve van preventie en vroegsignalering; bij de Wmo bijv. was- en strijkservice);
- beoordeelt of mensen de zorg nodig hebben: onderdeel daarvan is kijken wat mensen zelf kunnen en wat het eigen netwerk van mensen kan. Naarmate de zorg zwaarder wordt, is er specialistische beoordeling nodig;

- de zorg en de hulpmiddelen inkoopt;
- het collectieve vervoer inkoopt. Door combinatie van vervoersstromen (dagbesteding, leerlingenvervoer, regiotaxi) zijn waarschijnlijk besparingen te realiseren;
- de toegekende zorg regisseert en er daarbij voor zorgt, dat er in geval van meerdere zorgverleners door allen "dezelfde kant op wordt gewerkt" (één gezin, één plan, één regisseur) en dat niet twee zorgverleners hetzelfde doen. Ook moet daarbij soms prioritering plaatsvinden in de aanpak;
- contacten onderhoudt met zorgverleners (van wijkteams of CJG's tot en met verleners van intramurale Jeugdzorg);
- bovenal zorgt voor alle administratieve zaken die aan deze taken vast zitten: besluitvorming over aanvragen, opdrachtverlening, controle van facturen, betaling, verantwoording, (eventueel bijhouden van voorraden van bijv. scootmobielen), etc.;
- er voor zorgt, dat dit alles kan worden bijgehouden in een ICT-voorziening, waarin meerdere gebruikers kunnen werken of raadplegen.

Kortom: de gemeente is verantwoordelijk voor het beleid, organiseert, koopt in, beoordeelt de zorgbehoefte, regisseert en houdt allerlei registraties bij.

De (nieuwe) taken bevatten (bijna) allen de aspecten: beleidsontwikkeling, toegang, uitvoering en inkoop/contractering. Vanuit die invalshoek is ook een analyse gemaakt van de taakvelden.

3. Niveau voor uitvoering van taken / wat komt in het zoekgebied

De werkgroep heeft de opdracht uitgewerkt. Na een eerste gesprek over hoofdlijnen van de nieuwe taken is in het tweede gesprek voor bepaalde taken of groepen van gelijksoortige werkzaamheden gekeken naar het niveau waarop de beleidsontwikkeling, de toegang, de uitvoering door de gemeenten en de inkoop / contractering voor die taken c.q. groepen van gelijksoortige werkzaamheden naar onze mening moet plaatsvinden. Als wij zeggen "in zoekgebied", dan vinden wij dat bij dat onderdeel subregionale samenwerking kansen biedt en dus verder onderzocht moet worden.

De subregio is in deze optiek onderdeel van de regio Zwolle en biedt de gelegenheid tot een (specifieke) verdieping. Aansluiting bij de regionale afspraken is het uitgangspunt.

Uitgangspunt voor de toekenning van taken is voor de werkgroep:

- lokaal als lokale omstandigheden een rol spelen, de gemeente bij de invulling (bijv. van een voorziening) rekening houdt met "couleur locale", als er maatwerk moet worden geleverd;
- regionaal alléén waar het nodig is of moet;
- subregionaal voor zaken die we (vanuit oogpunt van de 3k's) lokaal niet kunnen/willen uitvoeren.

Als wordt gesproken over de 3 k's, dan wordt daarmee bedoeld op kwaliteitsverbetering, kostenverlaging en vermindering van kwetsbaarheid.

De werkgroep heeft de begrippen als volgt gebruikt:

- bovenlokaal: het gaat om 2 of meer gemeenten;
- subregionaal: een aan elkaar grenzend gebied met een redelijke omvang van gemeenten in eenzelfde (congruente) regio. Voor de samenwerking SWSZM gebruiken we de term subregionaal.
- regionaal: een groter gebied, veelal met een 'centrumgemeente'. Op dit moment zijn er meerdere (soorten) regio's, maar voor de analyse is uitgegaan van de regio Zwolle.

We hebben niet voor elke taak bekeken op welk niveau deze wordt uitgevoerd. We hebben de taken waar mogelijk gevat in grotere blokken en gekeken naar de aspecten beleidsontwikkeling, toegang, uitvoering en inkoop/contractering. De gemeente is/ wordt in alle gevallen verantwoordelijk voor de regie op de case-coördinatie (één gezin, één plan, één regisseur).

De termen toegang, uitvoering en inkoop/ contractering vragen voor het vervolg een nadere uitwerking. Voor de discussie van dit moment is een nadere duiding van beleidsontwikkeling wel nodig. Vanuit de verkenning van de samenwerking is er geen sprake van het loslaten van de gemeentelijke beleidsautonomie. De bestuurlijke bevoegdheid staat niet ter discussie en laat juist, binnen de (sub)regionale afspraken, ruimte voor lokale nuancerings. Dit vertaalt zich ook in de gelaagdheid van beleidsontwikkeling en zal strategisch afgestemd (kunnen) worden binnen de subregio, terwijl de beleidsuitvoering meer couleur locale kan hebben.

Participatiewet	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
1. werkgevers-dienstverlening	in zoekgebied	in zoekgebied	in zoekgebied	-
<i>Inhoud taak: werkgevers in zijn algemeenheid service bieden, contacten leggen, warm maken voor plaatsing gedeeltelijk arbeidsgeschikten, maar ook andere werkzoekenden</i>				

Samenwerking biedt extra kansen, dus in zoekgebied.

Overwegingen:

- De toegang moet vooral een lokale uitstraling hebben (klanten zijn de lokale werkgevers);
- Met een sub-regio van vijf gemeenten hebben we een sterke inbreng bij het vaststellen van het beleid in de RPA. Een krachtige sub-regio is ook voor de lokale werkgevers aantrekkelijk;
- Samen krijgen we meer bij werkgevers voor elkaar. Als we collectief naar ze toegaan, kunnen we ze meer aanbieden dan wanneer een individuele gemeente bij ze komt;
- Voor een individuele gemeente geldt, dat het "afzetgebied" door samenwerking wordt vergroot;
- Sommige gemeenten hebben minder banen dan beroepsbevolking. Werk wordt elders gezocht;

Het gevolg van samen uitvoeren, is dat het beleid ook op elkaar moet worden afgestemd. Dit hoeft niet helemaal hetzelfde te zijn, maar sommige verschillen zijn lastig (Vb.: als er verschil is in de loonkostensubsidie, zal een werkgever iemand nemen van de gemeente met de hoogste subsidie).

Participatiewet	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
2. beschut werken "nieuw"	in zoekgebied	regionaal	in zoekgebied	in zoekgebied
<i>Inhoud taak: "Gemeenten organiseren beschut werk voor mensen die door lichamelijke, verstandelijke en/of psychische beperking een zodanige mate van ondersteuning nodig hebben, dat van reguliere werkgevers niet (zonder meer) kan worden verwacht dat zij deze mensen in dienst nemen." (brief staatssecretaris 27 juni 2013).</i>				

In verband met lage volumes in zoekgebied brengen.

Overwegingen:

- Het vaststellen van de arbeidscapaciteit vereist specifieke deskundigheid, dus regionaal regelen;
- Het gaat om beperkte aantallen per gemeente. Te weinig volume in elke afzonderlijke gemeente, dus
- Subregionaal organiseren. Het heeft de voorkeur dat de werkzaamheden in de eigen leefomgeving van de medewerker worden uitgevoerd. De vraag is of het volume voor lokaal uitvoeren groot genoeg is;
- Westerveld en Zwartewaterland hebben liever geen nieuwe gemeenschappelijke regeling. Voorkeur voor het inkopen van plaatsen;
- (N.B.: recent onderzoek: bij huidige WSW-bedrijven problemen steeds groter door afname aantal mensen, daardoor te grote overhead en te veel gebouwen. Voorgestelde oplossing: doe beschut "nieuw" ook via oude bedrijf);
- Het gevolg van samen uitvoeren, is dat het beleid ook op elkaar moet worden afgestemd.

Vragen:

- Is er samenhang tussen "beschut werken" en (bepaalde voorzieningen) dagbesteding?
- Zijn er per saldo goedkopere combinaties mogelijk die ook nog dichterbij de leefomgeving zijn?

Participatiewet	beleids-ontwikkeling	Toegang	uitvoering	inkoop/contractering
3. re-integratie / toeleiding naar arbeid	in zoekgebied	in zoekgebied, maar wel lokale uitstraling	in zoekgebied	in zoekgebied
<i>Inhoud taak: werk zoeken voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten, maar ook andere werkzoekenden</i>				

Samen doen geeft organisatorisch voordelen t.a.v. de 3 k's, dus in zoekgebied.

Overwegingen:

- Het gaat om zaken die we doen om de cliënt aan het werk te krijgen.
- Toeleiding naar arbeidsmarkt vindt deels plaats via bijv. een "klasje", waar mensen vaardigheden aanleren en weer in arbeidsritme komen. Zeker voor de kleinere gemeenten zijn dergelijke arrangementen niet zelf te realiseren. Hier zijn voordelen t.a.v. de 3 k's te behalen;
- Door kleine volumes wordt de werkconsulent ook niet volledig benut. Kan de ene dag (of week) in gemeente A zitten en de andere dag (week) in gemeente B;
- Beleidsontwikkeling kan per gemeente, maar samen doen levert voordeel op t.a.v. de 3 k's. Dan moet er wel gelegenheid zijn voor couleur locale bij vaststelling van beleid. De gemeente kan bijv. eigen criteria vaststellen voor de toegang tot een "klasje" voor re-integratie. Als bij de uitvoering wordt samengewerkt, is er ook behoefte aan samenwerking bij de vaststelling van het beleid;
- Toegang kan ook samen, maar wel met een lokale uitstraling. Bij meer problemen nog wel nagaan, hoe het moet met "één gezin, één plan, één regisseur".

Wmo (v.h. AWBZ)	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
4. leefbaarheid/ sociale samenhang	lokaal	lokaal	lokaal	lokaal
<i>Inhoud taak: via welzijnsbeleid bevorderen dat mensen zorg willen verlenen aan medeburgers binnen hun netwerk</i>				

Overweging:

- Het gaat om lokale welzijnsvoorzieningen. De gemeente moet plaatselijk inspelen op mening/houding binnen de lokale samenleving.

Wmo (v.h. AWBZ)	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
5. laag-complex / ondersteuning	lokaal	lokaal	lokaal	in zoekgebied ivm volumes
<i>Inhoud taak: het verstrekken van hulpmiddelen waarmee een (één) probleem wordt opgelost, het realiseren van voorliggende voorzieningen als een was- en strijkservice</i>				

Overwegingen:

- Intake door bijv. Wmo-consulenten. Daarna snel en oplossingsgericht (plaatselijk) afhandelen;
- Bij inkoop (bijv. van hulpmiddelen) zal bundeling van volumes schaalvoordelen opleveren.

Wmo (v.h. AWBZ)	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
6. hoog complex/specialistische zorg/ dagbesteding	in zoekgebied	in zoekgebied	lokaal/ in zoekgebied	in zoekgebied als niet regionaal
<i>Inhoud taak: er zijn meerdere problemen of er is specialistische zorg nodig. Gemeente moet dat regelen. Gemeente doet lokaal de casuscoördinatie.</i>				

Overwegingen:

- Als het gaat om individuele begeleiding is dat een lokale zaak;
- Het organiseren van collectieve vormen is in verband met volumes en grensverkeer in het zoekgebied geplaatst. De mobiele burger gaat over gemeentegrenzen heen (een burger uit Darp gaat bijv. eerder naar dagbesteding in Steenwijk dan in Diever). Voorzieningen zijn dus voor burgers van meerdere gemeenten. Dan moet je dat samen regelen. Dit geeft organisatorisch voordelen t.a.v. de 3 k's;
- Specialistische zorg gaat om kleine aantallen en er is deskundigheid nodig;
- Als er meer samenwerking is bij de uitvoering, heeft dat effect op beleidsontwikkeling en de toegang.

Wmo (v.h. AWBZ)	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
7. vrijwilligerswerk	in zoekgebied	lokaal	lokaal	-
<i>Inhoud taak: stimuleren dat vrijwilligers bepaalde taken oppakken</i>				

Overwegingen;

- Vrijwilligers moeten meer gaan doen in de eigen omgeving. Moet lokaal (of misschien wel per straat/ buurt) worden geregeld, dus lokaal maatwerk nodig;
- Gemeenten moeten hier wel een slag in maken. We moeten vrijwilligers goed toerusten, zorg meer professionaliseren en hierover communiceren. Dit is min of meer hetzelfde voor elke gemeente. Dit kunnen we samen oppakken. Daarom staat bij beleidsontwikkeling "in zoekgebied".

Wmo (v.h. AWBZ)	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
8. mantelzorg	in zoekgebied	lokaal	in zoekgebied	in zoekgebied
<i>Inhoud taak: mantelzorgers zodanig ondersteunen dat ze de zorg beter kunnen verlenen en waar mogelijk de last van het "zorgen voor" verminderen</i>				

Overwegingen:

- De ondersteuning en begeleiding van mantelzorgers zal deels hetzelfde zijn voor alle gemeenten. De vergroting van kennis en deskundigheid komt voor alle gemeenten min of meer op hetzelfde neer. De informatie moet de algemene informatie overstijgen. Kan beter voor alle gemeenten in één keer worden geregeld en samen ingekocht;
- Voorzieningen als bijv. een Alzheimer-café worden lokaal georganiseerd, maar de daarvoor benodigde deskundigheid kunnen we samen verzorgen.

Wmo (v.h. AWBZ)	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
9. toezicht en handhaving Wmo	in zoekgebied	?	?	?
<i>Inhoud taak: nog onduidelijk</i>				

Het is nog onduidelijk, waar de gemeenten verantwoordelijk voor worden. Het wetsontwerp is er nog niet. Dit samen uitzoeken.

Jeugdzorg	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
10. voorliggende voorzieningen	lokaal	lokaal	lokaal, maar ...	nog ?
<i>Inhoud taak: welzijnsbeleid gericht op onder andere preventie, vroegsignalering, voorlichting</i>				

Overwegingen:

- De voorzieningen (interventieniveaus 1 t/m 4 jeugdzorg) worden lokaal ingevuld;
- De partijen, die het werk uitvoeren, werken voor meer gemeenten (voorbeelden GGd en consultatiebureaus). Dat kan een argument zijn om dit in het zoekgebied te stoppen;
- Op dit moment gaat het soms mis in de uitvoering. Als er problemen (anders dan schoolverzuim) zijn met kinderen, die in een andere gemeente op school zitten, hoort de "woongemeente" dat niet. Idem bij kinderen in medische dagverblijven. Samen onderzoeken "Hoe gaan we om met kinderen die buiten de gemeente naar school gaan? Hoe kunnen we de aansluiting met het CJG in de woongemeente regelen?"
- Inkopen bundelen kan hier aan de orde zijn in verband met het volume. Het kan ook zijn, dat dit in de subsidiesfeer blijft en dan is inkopen niet aan de orde.

Jeugdzorg	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
11. behandeling en begeleiding (interventieniveaus 5 en 6)	in zoekgebied afstemmen	lokaal	in zoekgebied	in zoekgebied als niet regionaal
<i>Inhoud taak: specialistische opvoedhulp bestaande uit behandeling en begeleiding en specialistische intensieve opvoedhulp via orthopedagogische behandelcentra. Lokale casuscoördinatie</i>				

Samen doen geeft organisatorisch voordelen t.a.v. de 3 k's, dus in zoekgebied.

Overwegingen:

- Het gaat om: wat moeten we doen om de juiste zorg aan de cliënt te geven?
- Toegang is een lokale invulling;
- Er zijn kleine volumes, dus komt het per gemeente weinig voor. Daardoor is er weinig ervaring (en kennis) voor deze werkzaamheden. Uitvoering bundelen levert voordelen t.a.v. de 3 k's;
- Beleidsontwikkeling kan per gemeente, maar samen doen levert voordeel op (niet allemaal hetzelfde doen, kwaliteit wordt hoger). Gelegenheid geven voor couleur locale bij vaststelling.
- Als bij de uitvoering wordt samengewerkt, is er ook behoefte aan samenwerking bij de vaststelling van het beleid.

Jeugdzorg	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
12. hoge interventieniveaus (specialistische zorg, zorg met verblijf, AMHK; niveau 7)	regionaal	lokaal	regionaal	regionaal
<i>Inhoud taak: crisisopvang, verblijf deeltijd, verblijf voltijd, pleegzorg. Lokale casuscoördinatie</i>				

In verband met specifieke problemen en heel weinig volume kun je dit niet op lokaal of subregionaal niveau doen. Het Rijk zal verplichten tot samenwerking op "hoger niveau".

"Vierde decentralisatie"	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
13. Passend onderwijs	in zoekgebied	in zoekgebied	in zoekgebied	in zoekgebied
<i>Inhoud taak: gemeente heeft rol als toezichthouder en is verantwoordelijk voor het openbaar onderwijs</i>				

Overwegingen:

- Scholen krijgen een zorgplicht. Dat betekent dat scholen een passende plek moeten zoeken voor een leerling. Elke school heeft een intern begeleider (IB-er) die onderwijszorg moet verlenen aan kinderen met gedragsproblemen of met een handicap;
- De aanpak moet goed aansluiten bij onze zorgstructuur (zie 3^e streepje bij 10);
- Onze kinderen gaan naar scholen in meerdere gemeenten. Daarom kunnen we dit beter gezamenlijk oppakken.

Algemene onderwerpen	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
14. voorlichting, informatie en advies (VIA)	in zoekgebied	-	lokaal	-
<i>Inhoud taak: burgers informeren</i>				

Overwegingen:

- Het gaat om communicatie over de "kanteling". Grotendeels lokaal, maar ook deels hetzelfde ("omslag", achtergronden, bepaalde voorzieningen);
- Het Rijk zal aangeven, dat er bezuinigingen worden doorgevoerd bij de overdracht van de taken;
- Het biedt voordelen om gezamenlijk een communicatieplan te maken. Rest is lokaal.

Algemene onderwerpen	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
15. vervoer	in zoekgebied	-	-	-
<i>Inhoud taak: het regelen/ aanbieden van het vervoer (o.a. voor dagbesteding)</i>				

Overwegingen:

- Zijn er voordelen te halen door bundeling van vervoersstromen (leerlingenvervoer, dagbesteding, regiotaxi) of het anders organiseren van het vervoer?
- Er zijn diverse onderzoeken opgestart. De uitkomsten bepalen hoe we dit verder oppakken. Doen we al deels samen, dus in zoekgebied.

Algemene onderwerpen	beleids-ontwikkeling	toegang	uitvoering	inkoop/contractering
16. cliënten-participatie	in zoekgebied	lokaal	lokaal	lokaal
<i>Inhoud taak: betrokkenen invloed geven, mee laten denken over de zorg/ondersteuning</i>				

Overwegingen:

- Volgens de wet moet de cliënt een stem krijgen. Lokaal invullen ligt voor de hand;
- Cliëntenparticipatie krijgt een belangrijke plek in de wet. Hoe kunnen we mensen zo faciliteren dat ze hun rol goed kunnen vervullen?
- We moeten allemaal beleid ontwikkelen. Hoe kunnen we cliëntenparticipatie efficiënt vorm geven?
- Bij de nieuwe Wmo-taken moeten vrijwilligers meer gaan doen in de eigen omgeving. Moet misschien wel per straat/buurt worden geregeld (zie punt 4). Kun je dorps- of wijkraden ook een rol geven en zo ja, hoe verhoudt zich dat tot bijv. de Wmo-raad? Kun je het anders organiseren?

4. vervolgstappen

De werkgroep heeft vanuit de inhoud gesproken. Het samenwerken is geen doel op zich. Het ging ons vooral om de vraag "waar is het inhoudelijk logisch om samen te werken?" De opbrengst van de gesprekken geeft wel een doorkijk voor het vervolg. Er ligt een grofmazige opzet, er zijn thema's benoemd en er is globaal aangestipt waar samenwerking winst oplevert.

De werkgroep realiseert zich, dat er een verdere verdiepingsslag nodig is. Dat was in de beperkte tijd (effectief minder dan drie weken) niet mogelijk. Wat ons betreft, gaat het in de volgende fase om een verdieping op de punten die in hoofdstuk 3 staan en het aanscherpen van de termen "beleidsontwikkelingen", "toegang" en "uitvoering" bij de genoemde taken.

De werkgroep stelt voor om voor de uitwerking de specialisten per decentralisatie te betrekken. Zij moeten per decentralisatie de taken verder uitwerken en ook kijken naar quick-wins. Bij quick-wins denkt de werkgroep aan de taken: werkgeversbenadering, loonkostensubsidie, (waarschijnlijk) vervoer en opstellen communicatieplan. Om een goede bodem te krijgen voor een bestuurlijk-ambtelijke conferentie (stap 5 van de oorspronkelijke bestuursopdracht) is een reële tijdsplanning nodig. Eveneens kan juist een inhoudelijke basis (resultaten van quick-wins) ook een goed fundament bieden.

De werkgroep heeft gemerkt, dat door het samen verkennen van de vraagstukken die bij deze decentralisaties op de gemeenten afkomen, elkaars gedachten worden aangescherpt. Iedereen leert van de wijze, waarop een andere gemeente dit oppakt. Dit is al de eerste "winst".

22 augustus 2013.

Namens de werkgroep,
Jan Smit

[Werkgroep werkgeversdienstverlening]

S = Staphorst, **Hans Ganzeboom**

S = Steenwijkerland, **Marjo Koldewei**

W = Westerveld, **Rineke van der Galien**

Z = Zwartewaterland, **Gerard Posthumus**

M = Meppel, **Marcel Bos**

1

[Opdracht]

De colleges van de gemeenten
SSWZM hebben een bestuursopdracht
vastgesteld waarin is besloten tot een
verkenning van de mogelijkheden tot
samenwerking bij de drie
decentralisaties in het sociaal domein.

Werkgroep: werkgeversdienstverlening

2

[Uitgangspositie]

- Om een eenduidige doelstelling te vormen hebben wij besloten dat deze werkgeversdienstverlening- werkgroep vanuit het sociale domein ingegeven wordt.

Een effectieve ondersteuningsstructuur met als doel om samen meer mensen vanuit een uitkering aan een baan te helpen.

3

[Overzicht huidige werkgeversdienstverlening]

4

[Doelgroep en betrokken partijen]

Doelgroep;

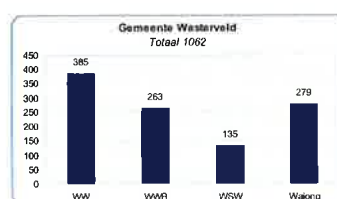
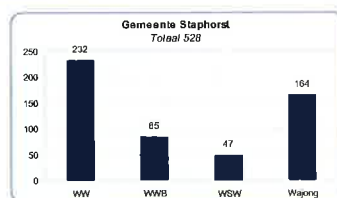
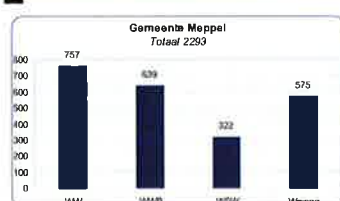
Uitkeringsgerechtigden op grond van de participatiewet (Wwb, Wsw, beschut werken, ww-ers laatste 6 mnd, NUG-ers, Wajong)

Betrokken partijen:

- De gemeenten SSWZM (Ez en sociaal domein)
- ISGD Steenwijkerland / Westerveld
- WSW NoordWestGroep
- WSW Reestmond
- WSW Wezo
- UWV

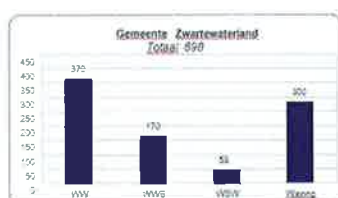
5

[Analyse doelgroepenbestand]

6

[Analyse doelgroepenbestand]

7

[Van droomscenario naar realiteit (1)]

1. Maximale samenwerking: één werkgeversdienstverlening op één fysieke locatie voor alle 5 gemeenten waarin, alle functies geïntegreerd zijn voor de integrale dienstverlening van de gemeenten aan bedrijven/ondernemers.
2. Maximale samenwerking in de subregio op basis van een gezamenlijke arbeidsmarkt agenda door één uitvoeringsteam voor alle 5 gemeenten.
3. Samenwerking in de subregio op basis van een gezamenlijke arbeidsmarkt agenda met in elke gemeente een eigen uitvoerend team.
4. Iedere gemeente werkt vanuit een eigen uitvoerend team naast elkaar maar wel in onderlinge afstemming en coördinatie.

8

[Van droomscenario's naar realiteit (2)]

■ Huidige situatie is scenario 4

Voordelen:

- Maximale ruimte voor lokale inkleuring
- Lokale werkgevers laten zich makkelijker binden
- Beperkte vergadercultuur

Nadelen:

- Werkgevers hebben te maken met verschillende uitvoeringsorganisaties en dienstenpakketten
- Samenwerking met UWV zal beperkter zijn
- Eigen organisatiebelang loslaten kan lastig worden
- Kansen blijven liggen
- Kwetsbaarheid is groot

9

[Van droomscenario's naar realiteit (3)]

■ Het droomscenario

Voordelen:

- Eén (fysiek) aanspreekpunt voor de werkgevers
- Eén dienstenpakket schept duidelijkheid
- Onderlinge concurrentie valt weg
- Geen kans blijft onbenut

Nadelen:

- Breed commitment van bestuur en management is noodzakelijk
- Minder ruimte voor lokale inkleuring
- Geeft personele reuring in relatie tot één aansturing
- Geeft frictiekosten op de overhead bestaande organisatie

10

[Randvoorwaarde]

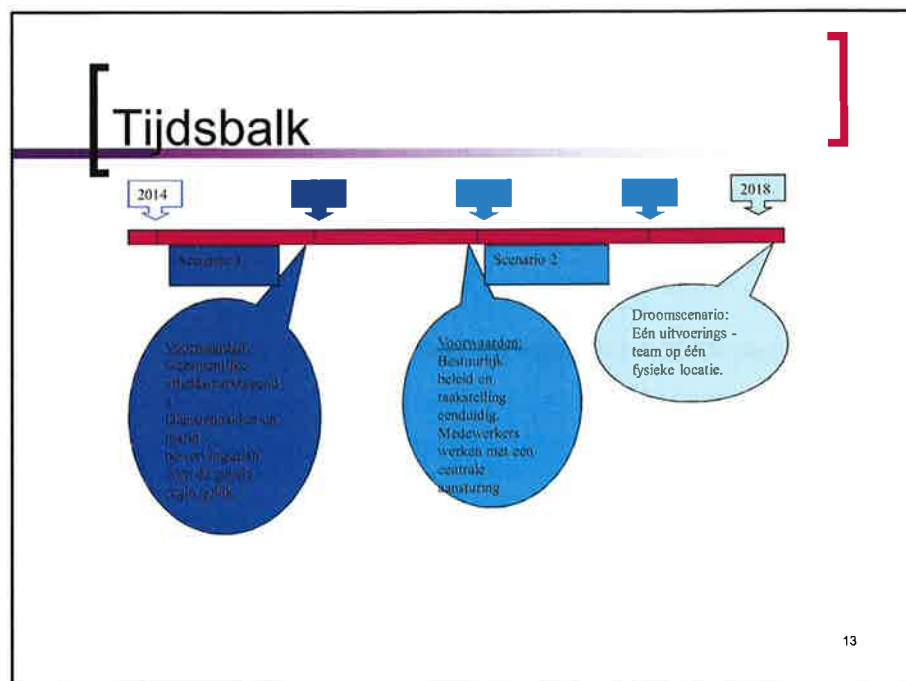
- Uitvoeringsgerichte aanpak (bottom up) met bestuurlijk akkoord,
- Aanpak vraaggericht (vanuit de werkgevers),
- Taakstellingen worden integraal gedeeld (geen preferente posities per gemeente) afhankelijk van het scenario,
- Alle geledingen (management, uitvoering en beleid) worden actief betrokken,
- Kaders en/of beleid moet passend zijn vanuit alle gemeenten,
- (structurele) Monitoring en evaluatie vanuit en met alle partijen.
- Het nieuwe werken, ict toegankelijk, stekker 4
- Directe betrokkenheid vanuit het UWV

11

[Advies werkgroep]

- Toewerken naar scenario 3 in 2014
- Doorgroei naar scenario 2 uitwerken
- Bij optimale omstandigheden en behaalde voorwaarden, eind van college periode 2014 – 2018 het droom scenario

12

- ## [Conclusie & vervolg]
1. Voor de zomer van 2014 uitvoeringsgereed implementatieplan maken voor scenario 3
 2. Vervolgstappen beschrijven richting scenario 2
 3. Einde collegeperiode 2014-2018 naar het droomscenario
- 14

Memo

Aan : Werkgroep werkgeversdienstverlening
Datum : december 2013
Betreft : Opdracht: werkgeversdienstverlening SSWZM

Opdracht:

- Scenario's voor een effectieve subregionale ondersteuningsstructuur
- Grove uitwerking
- Doelgroepen + betrokkenen
- Voor- en nadelen per scenario
- Voorkeur scenario
- Vervolgstappen

In kadering opdracht:

Een effectieve ondersteuningsstructuur ingegeven vanuit het sociale domein met als doel om samen meer mensen vanuit een uitkering aan een baan helpen.

Scenario's

1. Maximale samenwerking in de subregio: één werkgeversdienstverleningsteam op één fysieke locatie voor alle 5 gemeenten waarin, alle functies geïntegreerd zijn voor integrale dienstverlening (economische zaken, vergunning verlening en werk en inkomen) van de gemeente aan bedrijven/ondernemers.
2. Maximale samenwerking in de subregio op basis van een gezamenlijke arbeidsmarktagenda door één uitvoeringsteam op één fysieke locatie voor alle 5 gemeenten.

Grove uitwerking

Werken op basis van een gezamenlijke arbeidsmarktagenda met bestuurlijk commitment, dit betekent o.a. dat het dienstenpakket en het marktwerkingsplan voor de hele subregio gelijk is, er een gezamenlijke taakstelling is en medewerkers werken voor de subregio met een centrale aansturing.

3. Samenwerking in de subregio op basis van een gezamenlijke arbeidsmarkt agenda met in elke gemeente een eigen uitvoerend team.

Grove uitwerking

Werken op basis van een gezamenlijke arbeidsmarktagenda met bestuurlijk commitment, het dienstenpakket en het marktwerkingsplan is voor de hele subregio gelijk, er is een gezamenlijke taakstelling en afstemming, de uitvoering is belegd bij de eigen gemeentelijke teams met een eigen aansturing.

4. Iedere gemeente werkt vanuit een eigen uitvoerend team naast elkaar maar wel in onderlinge afstemming en coördinatie.

Grove uitwerking

Samenwerking wordt minimaal vorm gegeven, informatie wordt gedeeld, gemeenten kennen elkaars dienstenpakket, de marktwerkingsplannen worden met elkaar afgestemd er is regelmatig overleg op uitvoeringsniveau, iedere gemeente heeft een eigen taakstelling.

Doelgroepen:

(Uitkerings)gerechtigden op grond van de Participatiewet, Wsw-oud, WW laag geschoold-zes maanden voor max uitkeringstermijn

Niet uitkeringsgerechtigde jongeren tot 27 jaar.

Betrokkenen:

- De gemeenten Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld, Zwartewaterland en Meppel (economische zaken en sociaal domein);
- Intergemeentelijke sociale dienst Steenwijkerland Westerveld
- Wsw organisatie de Noordwestgroep
- Wsw organisatie Reestmond
- Wsw organisatie Wezo
- UWV

Hierbij wordt de kanttekening gemaakt dat de gemeenten Zwartewaterland, Kampen en Zwolle samen met het UWV al een aanvang hebben gemaakt in het ontwikkelen van één werkgeversbenadering in de subregio. De gemeente Zwartewaterland neemt actief deel aan de ontwikkelingen in beide subregio's.

Voor- en nadelen per scenario:

Ad 1. Maximale samenwerking in de subregio: één werkgeversdienstverleningsteam op één fysieke locatie voor alle 5 gemeenten waarin, alle functies geïntegreerd zijn voor integrale dienstverlening (economische zaken, vergunning verlening en werk en inkomen) van de gemeente aan bedrijven/ondernemers.

Voordelen:

- één (fysiek) aanspreekpunt voor de werkgevers
- één dienstenpakket schept duidelijkheid
- onderlinge concurrentie valt weg
- geen kans blijft onbenut

Nadelen:

- breed commitment van bestuur en management is noodzakelijk
- minder ruimte voor lokale kleuring
- geeft personele reuring in relatie tot één aansturing
- geeft frictiekosten op de overhead bestaande organisaties

Ad 2. Maximale samenwerking in de subregio op basis van een gezamenlijke arbeidsmarktagenda door één uitvoeringsteam voor alle 5 gemeenten.

Voordelen:

- één (fysiek) aanspreekpunt voor de werkgevers
- één dienstenpakket schept duidelijkheid
- onderlinge concurrentie valt weg
- geen kans blijft onbenut

Nadelen :

- breed commitment van bestuur en management is noodzakelijk
- minder ruimte voor lokale kleuring
- geeft personele reuring in relatie tot één aansturing
- geeft frictiekosten op de overhead bestaande organisaties

Ad 3. Samenwerking in de subregio op basis van een gezamenlijke arbeidsmarkt agenda met in elke gemeente een eigen uitvoerend team (netwerkorganisatie).

Voordelen:

- Gemeenten hebben naar de markt hetzelfde gezicht
- Eén dienstenpakket schept duidelijkheid
- Uitvoerende spreken één taal
- Personele reuring is beperkt

Nadelen :

- Meer overdracht en afstemming
- Vraagt georganiseerde coördinatie
- Inzet en belang eigen organisatie kan knellen met gezamenlijk belang
- Werkgevers hebben met meerdere uitvoeringsorganisaties te maken
- Kwetsbaarheid is groot

Ad 4. Iedere gemeente werkt vanuit een eigen uitvoerend team naast elkaar maar wel in onderlinge afstemming en coördinatie.

Voordelen:

- Maximale ruimte voor couleur locale;
- Lokale werkgevers laten zich makkelijker binden;
- Beperkte vergadercultuur.

Nadelen :

- Werkgevers hebben te maken met verschillende dienstenpakken en uitvoeringsorganisaties
- In de uitvoering is sprake van diversiteit
- Samenwerking met UWV zal beperkter zijn
- Eigen organisatiebelang loslaten kan lastig worden
- Kansen blijven liggen
- Kwetsbaarheid is groot

Voorkeursscenario

De werkgroep heeft als droomscenario model 1 en ziet dit als een stip op de horizon. Dit is voor het nu niet realistisch omdat dit een ingrijpende herstructurering betekent voor de bestaande organisaties maar ook voor de ondernemers in de regio.

Geadviseerd wordt om uit te gaan van een groeimodel en te starten met scenario 3. De netwerkorganisatie waarin intensief op dezelfde wijze wordt samengewerkt. De huidige situatie komt dicht in de buurt van scenario 4 en kan als zgn nulmeting worden aangemerkt.

Randvoorwaarden (algemeen):

- het gaat om een uitvoeringsgerichte aanpak (bottom up)
- bestuurlijk commitment is noodzakelijk
- dienstverlening dichtbij de ondernemers (fysiek en digitaal)
- gedeelde taakstelling
- de aanpak moet aansluiten op de vraag van de werkgevers (vraaggericht)
- alle geledingen (management, uitvoering en beleid) worden actief betrokken
- kaders/beleid moeten passend zijn voor alle gemeenten
- kansen concept "het nieuwe werken" benutten
- sociale- en economische agenda op elkaar afstemmen
- structurele monitoring en evaluatie vanuit en met alle partijen

Vervolgstappen

Implementatieplan maken voor het realiseren van scenario 3, waarbij ingezet wordt op het creëren van breed draagvlak bij alle betrokkenen en doorgroei mogelijk is richting de scenario's 2 en 1. Dit vorm geven in samenwerking met het UWV.

In de toekomst in de samenwerking vanuit een staande organisatie betrekken: onderwijs, de uitzendbranche en het praktijkonderwijs

Algemene randvoorwaarde:

Aansluiten bij: RPA (notitie Regionale werkgeversdienstverlening IJssel-Vecht 2012), is de basis voor gemeenten en UWV om de werkgever nog beter van dienst te zijn.

18 april 2013 is de afspraak gemaakt dat per subregio tot één werkgeversbenadering wordt gekomen. Door gemeenten is geconstateerd dat in de subregio resultaten worden geboekt en over lokale grenzen heen gekeken wordt. De sub-regionale werkwijze moet leiden tot versterking van de regionale werkgeversbenadering. Vanuit het UWV is aangegeven dat niet elke subregio andere regelingen of aanpakken zou moeten hanteren.

Ondersteunende ICT omgeving is noodzakelijk voor alle scenario's: Stekker4Only kan dit voor een belangrijk deel invullen.

